

Houtduiven over telpost Loozerheide, 17 oktober 2023 (Tom Heijnen)

Telperikelen

Alweer een nieuwe rubriek? Jazeker! Dit keer eentje die nogal voor de hand ligt voor een vogelwerkgroep zoals de onze. Want vogels tellen, inventariseren, in kaart brengen of hoe je het ook wilt noemen doen we veel maar is niet altijd makkelijk. Welke roep van de Zwarte Specht wijst op broeden? Hoe maak je onderscheid tussen overwinterende en broedende Kramsvogels? Uit hoeveel vogels bestaat die enorme groep Spreeuwen die op de slaappleats invalt? Voor dergelijke vraagstukken is deze rubriek. Heb je een interessant onderwerp, laat het weten of stuur je bijdrage in!

Let op baltende Sijzen in maart

In het vroege voorjaar van 2014 zocht ik in het Leenderbos naar broedende Grote Kruisbekken die daar de winter ervoor (vanaf november 2014) aanwezig waren en in februari druk aan het baltzen waren. Ik noteerde toen vanaf 6 maart ook diverse mannen Sijs die drukke baltsvluchten maakten, ongeveer zoals een Groenling dat ook wel eens doet (klik [hier](#) voor meer informatie).

Vlinder-baltsvlucht van een Sijs in het Leenderbos, 6 april 2014 (Frank Neijts)

Dat is een heel goede aanwijzing voor een broedgeval wat ook bewezen werd door mijn [waarneming](#) op 20 april erop volgend.

Jonge Sijs in het Leenderbos, 20 april 2014 (Frank Neijts)

De jongen op de foto's zijn ca 14 dagen oud en als je daar een broedtijd van 14 dagen bij optelt, dan hadden die Sijzen al rond de 20^e maart een nestje klaar. Dus al snel na die baltsvluchten werd er gebroed blijkbaar.

Weliswaar hadden we in 2014 een vroeg en warm voorjaar, maar dan nog lijdt het geen twijfel dat het zoeken naar broedverdachte Sijzen al heel vroeg moet beginnen, in elk geval ver vóór mei! Nu 'barst' het in maart (en april, soms ook in mei) overal van de zingende Sijzen dus dat is verwarrend natuurlijk. Maar zoals uit mijn waarnemingen blijkt gedragen écht broedlustige Sijzen zich heel anders. ■

Frank Neijts

Groepen vogels onder/overschatten

Op goede dagen in oktober en november kun je tienduizenden Houtduiven over zien trekken, soms in indrukwekkende groepen van honderden, misschien wel duizenden, vogels. Trekvogeltellers proberen te schatten uit hoeveel vogels de groepen bestaan. Sommige doen dat door te kijken hoeveel groepjes van 50 er in de grote groep passen, anderen werken met groepen van

100 en er zijn ook tellers die in één klap een schatting maken. Wie levert het beste resultaat? Zit er überhaupt iemand in de goede richting? Meestal weten we het niet.

Ik kan me een artikel herinneren van Richard Stouthamer uit de jaren '70 die met een aantal jeugdbonders een experiment deed. Hij maakte eerst foto's van groepen bonen en vroeg daarna in een presentatie om daar een schatting van te maken. Helaas heb ik het artikel niet meer (al weet ik wel waarin het gepubliceerd is, zie verderop) en daarom kan ik de *ins* en *outs* niet opzoeken. Wat ik me wel kan herinneren is wat een enorme afwijkingen er waren tussen het werkelijke aantal bonen en de geschatte aantallen. Het was nogal ontmoedigend.

Misschien kunnen we dit experiment op een VWG-vergadering overdoen? Tijdens de laatste vogelquiz van Harold hebben we daar al een voorproefje van gehad. Twee foto's alvast als opwarmertje voor een vervolg: de foto 2 pagina's terug van een flinke groep Houtduiven tegen een blauwe achtergrond, en hiernaast een groep Veldleeuweriken met op de achtergrond een weiland, bomen en enkele huizen. Schatten maar! ■

Tom Heijnen

Stouthamer, R. 1978. Over de nauwkeurigheid van waterwildtellingen: een experiment met dia's van groepen bonen. *Tijtjaf* 23: 35-45.

In het boek [Vogelinventarisatie](#) uit 1985 wordt op pagina's 128 t/m 133 uitgebreid aandacht besteed aan het tellen van groepen.

Veldleeuweriken op de Maaijerheide, 30 oktober 2023 (TH)

Houtduiven: 660, Veldleeuweriken: 173.